

[Thomsen.]

dengang som nu det, at Foranstaltninger, der blot i nogen Maade kan bidrage til at holde økonomisk truede Hjem oven Vand, vil vi ikke modsætte os. Et saadant Standpunkt tager vi i Haab om, at den Tid ikke kan være fjern, da der vil være Mulighed for at trænge igennem med vore Anskuelser, Anskuelse, der gaar ud paa, at et købedygtigt Landbrug er en Betingelse for, at hele Samfundet kan komme ind under naturlige og gode Kaar. Mig forekommer det at være ligetil, at uden Købekraft i Befolkningens brede Lag bliver der intet Forbrug, og uden Forbrug bliver der ikke noget Arbejde. Disse Forhold er efter min Mening uløseligt knyttet sammen.

Selve Konverteringsforslaget har, som det er sagt under denne Forhandling, nærmest kun historisk Interesse, idet faktisk ingen øjner Udvej for en Realisation af Planen. Det, man nu er mest optaget af ikke alene her paa Rigsdagen, men ogsaa ude i Landet, er, hvem der i Virkeligheden har Skylden for det kummerlige Resultat, der foreligger. Oppositionen i de udvalgsberettede Partier har for længst dømt den højtærede Indenrigsminister som den skyldige; og Regeringspartiernes Repræsentanter og for Resten Regeringen med, da specielt den højtærede Statsminister gennem den Tale, han holdt her i Dag, er lige saa overbevist om, at det er Landstingsflertallet, der har Ansvaret. Som Tilskuer til det, der er foregaaet, og som Tilhører ved den Debat, der førtes i Gaar og i Dag mellem de saakaldte store Partiers Ordførere og Ministrene, kommer man nærmest til det Resultat, at de hver for sig har Ret i de Beskyldninger; som Partierne nu gensidig retter mod hinanden. Jeg tror, at Partierne passende kan dele Skammen over, at Konverteringsplanen er løbet ud i Sandet. Skaden bliver, som Regelen er, læsset over paa et taalmodigt — et alt for taalmodigt — Landbrugs Skuldre.

Regeringen og dens Partier er uden Tvivl dem, der har haft de mest reelle Hensigter fra Begyndelsen af, og det første Forslag, der saa Dagens Lys, var der, det maa indrømmes, mere Rentesaenkning i end i det, man arbejdede med indtil August i Fjor; den højtærede Indenrigsminister og Flertalspartiernes Ordførere forsømmer da

heller aldrig en Lejlighed til at berømme netop dette Forslag. Men set paa Baggrund af Husmandsforeningernes og Landboforeningernes enstemmige Krav om en virkelig Rentesaenkning var ogsaa dette Forslag i høj Grad utilfredsstillende, og derfor var det undskyldeligt, at vi, der hylder de Anskuelser, Landbruget angaaende Renter har gjort gældende, ikke mindst gennem Landbrugernes Sammenslutning, i sin Tid følte ogsaa dette Forslag, som man nu berømmer i saa høje Toner, som en Skuffelse. Naar det Forslag nu roses, kan det kun ske, naar det sammenlignes med de Forslag, der er fulgt efter, og som absolut er blevet ringere og ringere med Tiden. Pral er der, forekommer det mig, overhovedet ikke Plads for, naar man tænker paa den Forhaandsreklame, de Forventninger, ikke mindst Indenrigsministeren og hans Parti havde bibragt en stor Del af Befolkningen.

Ideen om Konvertering med tilhørende Krisefond o. s. v. stammer vel nok fra Partiet Venstre. Indenrigsministeren gik med paa Tanken, saa vidt jeg forstaaer, uden nogen særlig Begejstring. Og da stærke Kræfter inden for Venstre ikke just nærer brændende Kærlighed til Rentesaenkning, skulde Resultatet jo blive, som det blev; sørgeligt kun, at Spekulanterne tog Fortjenesten, for derom er der i alt Fald ingen Tvivl: den 50 pCt. Forhøjelse i Obligationsskurserne, der er kommet, har flyttet Formuer, saa det forslaar noget. Mange Landmænd har i det Tidsrum, Konverteringen har staaet paa, faaet deres reelle Gæld forøget med rundt regnet 50 pCt. som Følge netop af Kursstigningerne; til Gengæld har Obligationsejerne faaet deres reelle Formue forøget med et tilsvarende Beløb; og det var maaske ogsaa Maalet, som i alt Fald adskillige har tilstræbt.

Noget malplaceret forekommer det mig unægtelig, naar de Konservativer gennem den foreliggende Paastand paa Overgang til Dagsorden ligesom vil gøre sig til Konverteringens specielle Venner, for derom er der i alt Fald ingen Tvivl: dette Parti har mindst af alle haft Ønske om en virkelig Rentesaenkning; og, maa jeg tilføje, som Paastanden er formuleret af det ærede Medlem Hr. Hasle, kan vi ikke stemme for den stillede Dagsorden.

Afsnit II i Lovforslaget, der skal